

อบายมุข ๔

พิมพ์อุททิศถวาย

ในการพระราชทานเพลิงศพ

พระครูเหมเจตยานุรักษ์ วัดท่ามอญ

จังหวัดนครราชสีมา

ณ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๔

94.315

246 อห

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ศรีหงส์

อบายมุข ๔

พิมพ์อุททิศถวาย

ในการพระราชทานเพลิงศพ

ท่านพระครูเหมเจตยานุรักษ์ วัดท่ามอญ

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ณ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๘

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ศรีหงส์

กรมศิลปากร

หอสมุดแห่งชาติ

หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์

หอสมุดแห่งชาติ

สาขาจังหวัดนครราชสีมา

294.315

เลขหมู่ ๒๐๐ ๗๖๖๐๗

เลขทะเบียน ๓๕๙๒

R01195

คำนำ

ในการพระราชทานเพลิงศพ ท่านพระครูเหม
เจติยานุรักษ์ คราวนี้ ข้าพเจ้ามีส่วนที่จะต้องตอบ
แทนสนองพระคุณของท่านตามควรแก่โอกาส
ครั้งแรกคิดจะเรียงกลอนเพลงบอกพรรณนาคุณ
ของท่าน แต่ก็เป็นอันต้องล้มความคิดเดิม
เพราะเวลาแลโอกาสไม่อำนวย จึงจำต้องเปลี่ยน
เป็นพิมพ์หนังสือเรื่องนันทน

ขออุทิศส่วนกุศลถวาย แต่ท่านพระครูเหม
เจติยานุรักษ์ ด้วยความเคารพนับถืออันเกิดแต่
ใจจริงของข้าพเจ้า ด้วยประการทั้งปวง

พระภิกษุมุนี

วัดพิชยญาติ ธนบุรี

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕

อบายมุข ๔

อิติตติต	เป็นนักเลงหญิง
สุราตติต	เป็นนักเลงสุรา
อกขตติต	เป็นนักเลงเล่นการพนัน
ปาปมิตต	คบคนชั่วเป็นมิตร

โทษ ๔ ประการนี้ เป็นทางแห่งความเสื่อม
ความเสียหาย ทำผู้ประพฤติกให้เป็นคนเลวหมด
สง่า เหมือนหญ้าที่ตายแล้วงอกงามไม่ได้อีก
ฉนั้น ฯ เมื่อบุคคลยังขึ้นประพฤติกอยู่แล้ว
อบายมุขจะช่วยกล่อมเกลานิสสัยให้เป็นคนดีนั้น
อย่าพึงหวัง มีแต่จะทำให้พินาศลง เช่นคนเคยมั่ง
มีทรัพย์ ถ้าถูกอบายมุขทั้ง ๔ หรือแต่ประการใด

ประการหนึ่งเข้าสิงอยู่ในใจแล้ว ทรัพย์สมบัติที่
 เคยมีอยู่ย่อมจะย่อยยับสิ้นไปโดยเร็ว เพราะว่า
 อบายมุขคอยฉกฉวยลักค้ำค้วง ซึ่งทรัพย์สมบัติ
 บ้าง ซึ่งคุณความดีบ้าง แลซึ่งเหตุแห่งความสุข
 อย่างอื่น ๆ บ้างอยู่เสมอ ๆ ผู้ใดเผลอหลงคบ
 กับอบายมุขแล้ว ผู้นั้นย่อมประสบพหายนะตาม
 ประเภทของอบายมุขที่ได้คบคิด สนิทสนมกับ
 อบายมุขประการไหน ทุกข์โทษภัยก็เกิดแต่
 อบายมุขประการนั้น ดังจะพรรณนาต่อไป

อิตถิธุตต ความเป็นนักเลงหญิง

อบายมุขประการนี้นับว่าเป็นทางแห่งความ
 เสี่ยงหายอย่างสำคัญประการหนึ่ง เพราะว่าความ
 เป็นนักเลงหญิง เป็นเหตุทำให้ใจฟุ้งสร้าน กิจ
 การอันใดที่จะประกอบหรือที่กำลังประกอบอยู่
 เมื่อความเป็นนักเลงหญิงเกิดขึ้นประจำใจแล้ว

กิจการนั้นก็ย่อมจกเสียไป ด้วยว่าความเป็น
 นักเลงหญิงคอยกระซิบ แลจูงใจให้รัญจนอยู่
 เสมอ เมื่อเป็นอย่างนั้น กิจการงานก็ดี การ
 เล่าเรียนก็ดี มีแต่จะอาकुต มีแต่จะเหลวลง
 เป็นเบื่องหน้า เพราะไม่มีเวลาจะคิดจะนึกจะทำ
 โดยเหตุว่าใจของบุคคลที่เคยขยันหมั่นต่อ การ
 งานแลการศึกษาในเวลาก่อนนั้นแหละ กำลัง
 พล่านระอุร้อน เพราะความรัก เพราะความเป็น
 นักเลงหญิงสลักอยู่ที่ดวงใจ เฝ้าไฟฝันอยู่แต่
 เรื่องนั้น หนัก ๆ เข้าก็เลยกลายเป็นคล้ายคน
 สติลอย ไร้เท่านั้น ความเป็นนักเลงหญิงยัง
 เป็นทางให้เสียสินทรัพย์ เช่นพาหญิงเที่ยวบ้าง
 ซื้อสิ่งของบำรุงบำเรอหญิงบ้าง อย่างต่ำที่สุด
 ก็จะต้องเสียค่าเสตมภ์ค่าซองค่ากระดาษที่จะส่ง
 จดหมายถึงกันแลกันบ้าง ทั้งสองฝ่ายทั้งชาย
 แลหญิง บางคราวอาจเกิดทะเลาะวิวาทถูกเขา

ลอบทำร้าย เพราะความหึงหวง เพราะต่าง
 หวังชิงสิทธิ์ในเรื่องนี้ ฯ ธรรมดาดอกไม้ย่อม
 เป็นของต้องประสงค์ของคนทุกคน ยิ่งเป็น
 ดอกไม้งามก็ยิ่งเร่งความต้องการให้เกิดแก่ผู้เห็น
 ต่างกระหยิ่มที่จะสอย เมื่อมีความประสงค์จะ
 สอยดอกไม้ดอกเดียวกัน จึงเป็นเหตุให้ต่าง
 คิดประหัตประหารกัน เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งแพ้
 ตนจะได้มีโอกาสสอยได้ง่าย ๆ ถ้าไม่คิดในทาง
 ประทุษร้าย ก็คิดในทางบำรุงบำเรอหญิง เพื่อให้
 ให้หญิงเห็นว่าตนมั่งมีบ้าง มีน้ำใจดีบ้าง หญิง
 ชอบสิ่งใดก็เอื้อเพื่อสิ่งนั้น ฝ่าย่อนแพรพรรณ
 ชนิดไหนที่ตกเข้ามาใหม่ เป็นที่นิยมต้องใจหญิง
 ก็จ่ายหาไปให้ เพื่อให้หญิงเห็นว่าอีกฝ่ายหนึ่ง
 สู้ตนไม่ได้ในทางเอื้อเพื่อ จะได้ตีตนออกห่าง
 จากฝ่ายโน้นแล้วหันมามอบความรักแก่ตนฝ่าย
 เดียว ข้างฝ่ายโน้นเมื่อได้เห็นวิธีการเช่นนั้นแล้ว

ก็คิดบำรุงบำเรอหญิงบ้าง เพื่อแข่งขันกัน แต่
 นั้นก็เกิดการหึงหวงซึ่งกันแลกัน เมื่อมีความ
 หึงหวงก็เป็นเหตุให้คิดประหัตประหารกัน มี
 การประทุษร้ายร่างกายเป็นขั้นต้น มีการประทุษ-
 ร้ายต่อชีวิตเป็นที่สุด เช่นตีฟันฆ่ากันเป็นต้น ฯ
 ความเป็นนักเลงหญิง เมื่อจะรวมกล่าวก็นำให้โทษ
 หลายประการ เช่นต้องเสียทรัพย์ ต้องเสีย
 เวลา ต้องเสียตัว ต้องเกิดโรคทำให้ร่างกาย
 พิกการเช่นตาบอดจมูกขึ้นเป็นต้น ไข้จะเกิดโรค
 แต่ฉะเพาะตน ยังปล่อยโรคให้ลามติดต่อไปถึง
 บุตรภรรยาด้วย ฯ ความเป็นนักเลงหญิงเป็น
 อบายमुखให้เกิดโทษดังกล่าวนั้น ผู้ครองเรือน
 ทุก ๆ คนที่หวังความเจริญพึงเว้นให้ห่างไกล ฯ
 ยิ่งถ้าผู้เป็นนักเลงหญิงนั้นเป็นคนมีภรรยาแล้วก็
 ยิ่งชั่วร้ายใหญ่ เพราะการประพฤตินั้นเป็น
 การที่ละเมิดนอกใจภรรยา และตัดสิทธิ์อัน

ภรรยาควรได้รับหลายสถาน เป็นการแสดง
 ความไม่เอ็นดูหรือไม่แสดงความรักต่อภรรยา
 เพราะเรื่องเหล่านี้ไม่เป็นที่ตั้งแห่งความพอใจของ
 ผู้เป็นภรรยาทั้งสิ้น ความสุขของผิวเมีย อยู่ที่
 มีความประสงค์ร่วมกัน คอยเอาใจใส่ซึ่งกัน
 แลกกัน ต่างไม่ฝืนใจกัน ปฏิบัติให้ถูกต้อง
 ตามหน้าที่ของตน ๆ ผู้ใดมีภรรยาแล้วหรือเริ่ม
 จะมีต่อไป เพื่อเป็นคู่ร่วมสุขร่วมทุกข์ เพื่อ
 เป็นที่ปรึกษา เพื่อสืบวงศ์สกุลให้เป็นหลักฐาน
 มั่นคง หากมาประพฤติตนจนขึ้นชื่อว่า เป็น
 นักเลงหญิงแล้ว ผู้นั้นหาชื่อว่า เป็นสามีหรือ
 ชายที่ดีไม่ เพราะสามีที่ดีหรือชายที่ดี ย่อมไม่
 ชุกชนในเรื่องนี้ ด้วยเห็นว่าเป็นความเสียหาย
 อย่างร้ายแรง ตั้งต้นแต่ทำให้หญิงเสียความ
 บริสุทธิ์ เสียความไว้วางใจของผู้ปกครอง
 บางครั้งบุตรที่เกิดมาเป็นคนไม่มีบิดา จัดว่า

เป็นกรรมอย่างหนัก เพราะเป็นเหตุทำให้คน
 เสียชีวิตในเรื่องเช่นนี้มากต่อมากนัก ความเป็น
 นักเลงหญิง เป็นทางให้เสียทรัพย์ เสียตัว เสีย
 ชื่อเสียง หุมคนเชื่อถือ แลเป็นอันตรายแก่
 ชีวิตเป็นที่สุด ฉะนั้นท่านจึงจัดว่าเป็นอบายมุข
 ประการหนึ่ง ฯ

สุราขุตุต ความเป็นนักเลงสุรา

ความเป็นนักเลงสุรา จัดว่าเป็นอบายมุข
 สำคัญประการหนึ่ง เพราะผู้ดื่มสุราแทนที่จะ
 ใช้จ่ายทรัพย์ในสิ่งที่เป็ประโยชน์ ในการบำรุง
 บิดามารดา บุตร ภรรยา ตลอดจนบริวาร ของตน
 กลับนำไปจ่ายในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ได้แก่สุรา
 ซึ่งทำให้เกิดความมึนเมา ครั้นเมื่อเกิดความ
 มึนเมาแล้ว อาจก่อให้เกิดเหตุต่าง ๆ อีกได้
 เป็นต้นว่าเกิดการทะเลาะวิวาทบาดหมางกับผู้อื่น

ส่วนภายในกายของผู้ดื่มสุราเล่า ก็อาจเป็นที่
 พำนักแห่งโรคได้ ทั้งไม่เป็นที่พอใจของผู้ที่
 ประสพพบเห็น เพราะผู้ดื่มสุรา เมื่อดื่มแล้ว
 ครองสติไม่อยู่ สุราย้อมจิตต์ผู้ดื่มให้มีสภาพเป็น
 คนเลว ให้มีหน้าหนาไม่รู้จักละอาย สามารถ
 ทำการใด ๆ ได้แม้ต่อหน้าธารกำนัล แต่กาล
 ก่อนเคยมีปัญญาเฉลียวฉลาดแคล่วคล่องในเชิง
 ความรู้ ครั้นเสพสุราเป็นอาจณกลับทำให้ความรู้
 เสื่อมทรามลง ไม่สามารถใช้ความคิดได้เต็มที่
 อาศัยเหตุเหล่านี้ ความเปนนักเลงสุรา เมื่อ
 ประมวลมาซึ่งโทษแล้วได้ ๖ ประการ คือ ๑ ทำ
 ให้เสียทรัพย์ ๒ ก่อการทะเลาะวิวาท ๓ เกิดโรค
 ๔ ถูกตีเตียน ๕ ไม่รู้จักละอาย ๖ ทอน
 กำลังปัญญา เหตุนี้ท่านจึงจัดว่าเป็นอบายมุข
 ประการหนึ่ง ๆ

อภิชุติ ความเปนนักเลงเล่นการพนัน
 การเล่นอย่างใด มีแพ้มีชนะ มีได้มีเสีย
 เปนจุดประสงค์ การเล่นอย่างนั้นจัดเป็นการ
 พนันทั้งสิ้น ฯ การพนันทำให้บุคคลมีสีหน้า
 เปลี่ยนแปลงไปต่าง ๆ ได้ ผู้ชนะย่อมมีสีหน้า
 เอิบอิ่มยินดีต่อทรัพย์ที่ได้มา ผู้แพ้ย่อมมีสีหน้า
 เศร้าหมอง โศรกสลดเสีย ดายทรัพย์ที่เสีย ไป
 ตรองหาวิธีแก้ตัวเพื่อชนะ ยิ่งแก้ยิ่งหมดไป
 ทรัพย์มีอยู่เท่าใดก็หมดสิ้น ผลสุดท้ายยอม
 เสียตัว ทั้งหญิงทั้งชายมีอยู่เป็นส่วนมากใน
 เรื่องนี้ เมื่อหมดทรัพย์เสียตัวแล้ว ผู้การพนัน
 ยังเข้าสิงอยู่หมดความยังคิด หมดธรรมใด ๆ
 พยายามหาวิธีต่าง ๆ เพื่อจะได้เงินมาเล่นการ
 พนัน เปนต้นว่าหยิบยืมเพื่อนบ้าน แต่ใครเล่า
 ที่เขารู้ชนิดตนแล้วว่าเปนครนเช่นนั้นจะให้หยิบ
 ยืม ซ้ำยังถูกดูหมิ่นเสียอีก ผลที่สุดก็ไม่มี

ใครคบหาสมาคม หมดทั้งหลักทรัพย์ หมดทั้ง
 คุณธรรม แม้หญิงก็ไม่มีความสามารถจะสมรส
 ด้วย เพราะไม่สามารถจะเลี้ยงดูเขาให้ได้รับ
 ความสุขได้ เพราะฉนั้นโทษแห่งการพนัน เมื่อ
 รวมโดยย่อแล้วคงมีได้ ๖ ประการ คือ ๑ เมื่อ
 ชนะย่อมก่อเวร ๒ เมื่อแพ้ย่อมเสียดาทรัพย์
 ที่เสียไป ๓ ทรัพย์ย่อมฉิบหาย ๔ ไม่มีใคร
 เชื่อถือถ้อยคำ ๕ เปนที่ดูหมิ่นของเพื่อนบ้าน
 ๖ ไม่มีหญิงประสงค์จะแต่งงานด้วย ฉนั้นท่าน
 จึงจัดว่าเปนอนบายมุขประการหนึ่ง ฯ

ปาปมิตฺต คบคนชั่วเปนมิตร

ข้อนี้ก็นับว่าเปนอนบายมุขอย่างร้ายแรงเหมือน
 กัน เพราะโดยปกติใจของคนเปนจำนวนมาก
 ย่อมยินดีต่อธรรมดาฝ่ายต่ำเสมอ ยิ่งได้มา
 สมาคมกับมิตรที่ชั่ว ก็เท่ากับช่วยกระพือดวง

ความคิด ที่มักไหลเลื่อนไปสู่ธรรมฝ่ายต่ำ ให้
 มีกำลังแรงยิ่งขึ้น เพราะวิสัยของมิตรชั่ว ย่อม
 แนะนำในสิ่งที่ชั่วร้ายทุกอย่าง ที่จะแนะนำให้
 ตั้งอยู่ในธรรมจรรยาที่ดีงามเป็นอันไม่มีเลย มี
 แต่ชักนำให้เป็นนักเลงสุรา นักเลงการพนัน
 ให้เที่ยวกลางคืน ให้มัวเพเลิดเพเลินแต่ในการ
 เล่น เพราะจรรยาของมิตรชั่วเป็นอย่างนี้ ๆ
 ผู้ที่ต้องการคบก็จำเป็นต้องมีความประพฤติกให้
 ละม้ายกัน จึงจะคบกันยัด มิตรที่ชั่วย่อม
 สามารถแปลงนิสัยของผู้ที่เข้ามาคบ แม้จะ
 มีจรรยาดีมาแต่เดิม ให้กลับมีจรรยาละม้ายกับ
 ตนได้โดยฉับพลัน โดยเหตุว่าจรรยาชนิดนั้น
 เป็นเหมือนน้ำหวานที่มียาพิษเจือปนอยู่ด้วย แต่
 ผู้ดื่มหารู้สึกไม่ว่ามียาพิษ ต้องการเพียงรสหวาน
 เท่านั้น ทั้งนี้เพราะความเพเลิดเพเลินนั่นเอง
 เป็นเหตุให้ผู้ดื่มเผลอตัว โทษอันเกิดแต่การ

คบคนชั่วเปนมิตรทำนวางไว้ ๖ ประการ คือ ๑ นำให้เล่นการพนัน ๒ นำให้เปนนักเลงเจ้าชู้ ๓ นำให้เปนนักเลงเหล่า ๔ นำให้เปนครนล่อลวงเขาด้วยของปลอม ๕ นำให้เปนครนโกงเขาซึ่งหน้า ๖ นำให้เปนครนหัวไม้ ฉะนั้นท่านจึงจัดว่าเปนอนบายมุขประการหนึ่ง ฯ

รวมทางแห่งความเสื่อม ๔ ประการ โดยโวหารว่าอบายมุข บุคคลผู้ครองเรือนหวังความสุขแลความเจริญ เพื่อตน เพื่อครอบครัว เพื่อวงศ์สกุล แลเพื่อประเทศชาติ พึงเว้นให้ขาดจากสันดาน หรือถ้าเปนครนเคยประพฤติกเล่ยมามากแล้ว ก็จงอย่าประพฤติกเล่เช่นนั้นในวันหน้าต่อไป จงระวังบิ่ดช่องทางประตุทั้ง ๔ ให้แน่นด้วยลิ้มสลัก กล่าวคือสติสัมปชัญญะ หรือจะนึกจำอย่างง่าย ๆ ก็ควรสมมติให้อบายทั้ง ๔ เปนเหมือนศัตรู ๔ คน ซึ่งคอยหาช่องประหาร

เราอยู่ เมื่อเห็นผ่านเข้ามาสู่ความรู้สึก ก็ฟัง
 นึกตัดพ้อว่า เธอคือคนเลวแล้วยังจะมาชวนฉัน
ให้เป็นคนเลวอีกหรือ? ก็กาลใดบุคคลไม่ให้
 อบาย मुख ๔ นี้ เข้าครอบงำสันดานได้ กาลนั้น
 บุคคลย่อมประสพซึ่งความสุข เจริญแล้วด้วย
 คุณงามความดี เป็นผู้มีสง่าราศรี ถ่วงพ้นจาก
 หายนะทั้งมวล แล ฯ

โรงพิมพ์ศรีหงส์

ถนนเจริญกรุง มุมถนนอุทากวรรณ์
พระนคร